

ACC. N.R. M. 7675 : 1-16.

Landskap: Småland Upptecknat av: Jenny Danielsson
Härad: Kinnared Adress: Jät
Socken: Jät Berättat av: Densamma
Uppteckningsår: 1941 Född år 1880 i Kalfsvik

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

Olik v. ä. d. l. ch. om. ä. sken. s. 1-16.

Skriv endast på denna sida!

ACC. N.R. M. 7673: 1.

Landskap: Småland
Härad: Frimervald
Socken: Jät
Uppteckningsår: 1941

Upptecknat av: Jenny Danielson
Adress: Jät
Berättat av: mig
Född år 1880 i Tealpsnäs

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

Uppteckning av olika väderleksmärken
mot regn. Torra och blåt.

1. När Nords ark är vänd med strömmarna, d. v. s. när foten står i norr och spisarerna i söder så böder det regn.
2. När ekot hörs i närmaste hus när man talar eller ropar så böder det regn.
3. När skogskärningen lyker så blir det regn dagen efter, d. v. s. så sågs det när det syns en tjock rök i skogen.
4. När spölskråken skriker så kommer det snart regn.
5. När katten äter gräs så böder det regn.
6. När svalan flyger lågt så böder det regn.

Skriv endast på denna sida!

forts

7. När sniken tager "böjan" (strökolmen i stian) i handen och dansar så bådar det oväder.
8. Likaså när koen sätter "rumpen" (svansen) i vädret och frysar och dansar så bådar det oväder.
9. När alla hönsen samlas i en skock och gnuggar "prestanäsan" (en liten tipp i svansen som en del herrar tycker om när hönsen är stekt) med näbben det bådar oväder i samband med regn.
10. När hönsen flyger högt då bådar det kallt från vintern och torkt från sommaren.
11. När väderriktarna dansar och vägar-na ryker då är regn i anslående.
12. När myggen samlas i stora svärmar och dansar i solnedgången så kommer

det snart regn.

13. När "skjåhåringen" lyker så kommer det regn dagen efter ett gammalt väderleksmärke. Det sägs så här på orten om den tjocka rök som syns i skogen det kallas för befolkningen för solrök.

14. När vi ker ut här över isnen, och ser att holmar stenar båtar syns höga på sjön då är det stark storm att förvänta.

15. När sjön bäckar sig när man ser en del lugna strimmar klara som en spegel, och en del som krassar sig då kommer snart regn, det sägs då att sjön "bäckar sig".

16. Från Fekklings, när det var varmt och solt så väntade folk på att Marre Jansson (ej omnämd) började att slå sin trädgård så kom det regn, och det slog aldrig fel.

17. När det regnar Trefaldighetsöndag så har

det gott att betyda ty då regnar det i sju
veckor och grödan blir bra.

18 Men däremot fängstregn anses så far-
ligt som etter på jorden, ty så långt som
fängstregnet går ner i jorden så långt
tränger midsommarsäckan ner.

19 Här sägs det mars. Torr april våt och
maj kall fylles bondens lador all.

20 En kall maj bädar gott år, men en
warm maj göder kyrkogården.

21. Mycke rim i december bädar regn i
juni månad.

22 När göken gal på bar kvist så bädar
det ett dåligt år.

23 Det sägs också midsommarsda kan
bonden varken vara ledsen eller gla
efter vårens arbete och mäda vet han
ej då vad han får skörda.

24 När "vassmatälgen" (stora tjäsa moln över hela himlavalvet) syns från himlavalvet så blir det stark storm.

25 När "baggatalgen" syns (små tjäsa moln över hela himlavalvet) så bieder det regn.

26. Här i fäst sägs det att när södra fjorden svallar så blir det regn om tre dygn, och när västra fjorden svallar så blir det stark storm.

27 En klar himmel utan moln en hel dag bieder regn om tre dagar.

28 När det syns tre solar en dag två vädersolar om de står i norr om solen så bieder det kall på vintern och varmt på somnaren, söder om solen bieder mycket nederbörd. ~~st.~~

29 När solen går ner i moln så blir det snart regn.

30. På en stormig Tryndelsmässodag följär ett gott år, snö vid den tiden lödars tidig sommar.

31. När hönan dricker Takdräp Tryndelsmässodag skall oxen dricka ur flöppåsen Vårfrudag förmålar ett gammalt Talesätt Tydande på en tidlig och regnig vår.

32. En regnfri Ångsarsdag (den 4 februari) bräder gott år.

33. Frös det st Peters natt (den 22 feb) blev det frost i ketti vätter.

34. Storm på Mattisdagen (den 24 feb) gav knäck åt vintern och Gisarna.

35. Filar och ton fastlag är tecken till ett gott spännmålsår.

36. Skiner salen i fastlagstiden tidigt skall allt som blir sått växa fradigt.

37. Långa isfjällar första fastlagsnatten

bådar långt in.

38. Tänar sjön mycke i februari (slår säken)
blir det mycken åska på sommaren.

39. Torr fasta got år. Starka nordanvinder
i februari bådar guds välsignelse i bondens
lador;

40. År sit Bengts dag våt så blir våren
våt, år den blåsande och Torr så varder
och våren Torr.

41. Mycke dimma i mars bådar ett vått
och stormigt år.

42. År vårfredag klar bådar gott år.

43. Tylart väder på fralmsömlagen bådar
god kornväxt det året.

44. Tordön i mars betyder storm god frukt
och örlig.

45. År Bengt Torr skall åkern sås våt
skiner salen blir det gott år.

46. Är Bene dikt klar och skår skal åkom
så så snart kan bår.

47. Lika många dagar som lårkan höres fö-
re vårfredag, lika många dagar efter för
kon tåga

48. Om Perpetua sig visar grön blir våren
tråkig och skön, men har den snö i hären
så dröjer det länge med våren, är det is
på sjö, så kommer april med snö.

49. När solen om sommaren går både
upp och ned röd blir det torka och bläst

50. När stark morgonrodnad går före
solen då är det tecken till regn.

51. En grön jul bådär vit fräsch och
tvärtom, en vit jul bådär grön fräsch

52. Det sägs här att Aprilsnö är lika god
som färdgö den kläcker jorden och grö-
dan blir bra.

53. Regn på långfredag bådav Torr sommar, tvärtom skiner solen blir det en våt sommar.

54. Det sägs här om Anders (Andersmäs) slaskar så blir det gult som braskar (kallor) tvärtom när Anders braskar så blir det gult som slaskar (regn).

55. Det sågs också här att när y'ön ger från sig så tager jorden till sig. (det är när fisken sig söker mycket fånga på föråret).

56. En stjernrik nyårsnatt bådav gott sågår.

57. När aspen blir hänge så räcker inte fedret länge. (Hålig skörd).

58. De gamla sade att om Martin Luther på en fredag kom, blev det följande året betet håligt och bådav Torr.

59. Om den 11 november (Märten bischoff)
är melen så blir det en obeständig
vinter, är den klar och solig så blir det
en sträng vinter att förvänta.

60. När måndagsny. begynner med regn
så regnar det hela veckan. Lördagsny
giver ostadig väderlek.

61. Mycke regn i kråkenednet förorsakar
mycke ogräs i grödan.

62. Så långt som regnet drager sig ner
i jorden i kråkenednet så långt skall
berkan gå ned i hyllingens et då plägar
missväxt följa på både säd och hö.

63. Om mycket regn faller i hyllingens
väntas förmånlig bärgning i väp. by.

64. Om ljörken bär blomma före lövets knopp
väntas god rågskörd och kallet blir gott.

65 När alen bär mycken blomma skall
g' kamlingarna bli Tomma.

66 Är Tratarinadagen melen och mörk
bli vintern kort.

67 Är det kallt och klart dagerna emellan
Clemens och Tratarina så bli det sträng vin-
ter ty det sägs då att Clemens och Tratarina
bygger vinter ihop.

68 Om årskan hörs i ^(åttonde) 8 veckan från våren
så skulle året bli fruktsamt och gott
men det skulle medföra stor mannadöd.

69 Det sädes bland de gamla att om so-
len skin så länge Juldagen som en ryttare
kan att hoppa från en häst så väddas
det gott år.

70 Om Juldagen infaller på en söndag
så skulle det bli ett stormigt och oroligt
år.

- 71 När solen skiner på vestra moln är
snart regn att förvänta.
- 72 Vådant som vädret är fjärdedag jul så-
dant blir det i april, bläst på natten både
prester och lärda mäns död.
- 73 När flugorna sticka och lopporna bita
och det sticker mellan hull och skinn det
både snart regn.
74. När röken i skorstenen står ner åt jorden
väntas det snart oväder stiger den rakt i
luften väntas torr och kall luft.
75. När lövet på hästen faller tidigt från
träden väntas det torr och kall vinter
likaså när rönnen bär mycke bär
76. När april blåser mycke i rött horn då
får bonden mycke horn.
77. Fryndesmarretö ger fusen gräda och
ruttet hö.

78 På en kall vår följder ett fraktkött år.

79 Det sågs här att när det på vintern syns stor
mångård och många stjernfall då blir det
snart blidvåder.

80. Här på orten har vi en tillfärdigtlig spä-
man av korpen, ty när det länge har varit
tort, och han kommer flygande och klung-
kande då är det nära med regnet.

81. Likaså är förhållandet med fiskmåsa-
na när de kommer upp på torra
landet och nära husen i skockvis, då
är inte regnet långt borta.

82 När det samlas många frentimmer
mer än tre i en skock, då kan en va-
ra säker på att det snart blir oväder.

83 Si gamla brukade säga att årskä-
november bär en sträng vinter men
en god gröda det följande året.

84. Sträng och långvarig vinter inträffar om juli varit mycket varm, om augusti och oktober varit mycket kalla.

85. Bli det mulet Martin Luthers dag den 10 november så bådars det ostadig vinter, men blir det klart blir det en sträng vinter.

86. Det sägs här att sådan som väder-
leken infaller den 2 juli sådan blir den i
40 dagar därefter.

87. Regn på Margaretdagen då blir det
dåligt bärningsväder till så den, och inga
nötter ty det sägs att "gräta vater i nöten"
(kärnorna förintas).

88. En klar och varm, men g. kvalmig
Emma dag lovar ett gott efterår (en god höst)

89. Jakobsdagen varm och klar bådars
en kall jul.

90. Om det regnar på jhusovare dagen så kommer det att regna i sju veckor.

91. Om det regnar i öppen bok d. v. s. under Gudstjänsten så blir det lite regn var dag hela veckan.

92. Stark morgonrodnad bådär Tomt väder och stark aftonrodnad storm.

93. Jag hörde av gamla kar di tog märke för det kommande året på "Michaelis dag" di tog då ett ekhopp, var det flugas i det så blev det ett medelmåttigt år, var det mas kar i det så blev det ett goet år, var det Tomt så betydde det mycket snö före jul, var det fackligt så blev det kommande året vått.

94. Mycke rim i adventstiden och i fastlags-tiden bådade ett goet åringår.

95. En bärrik sommar bådär en kall och

snörik vinter.

96. På en kall vår följer ett dåligt år.

97 När skatan bygger högt så blir det en våt sommar, när hon bygger lågt blir sommaren varm.

98 Trettonde dags tö ger i ladorna mycket kö.

99. Mitt väderlekspråmärke mot regn är, när min Galla gråter, (en krukväxt som dryper från varje blad), och när solet brinner i kokspisringar och under kokkärlet då kommer regn åtföljt av snöader inom 3 dagar.

100 Det sista år här från jät. När Augusta Björkholm (j: omvänd) klappas byk så blir det regn om det varit tork i flera veckor, och det blev det även i år varför vi alla längtade efter den dagen. Så även det är ett väderleksmärke.

Jät i Augusti 1941

Jenny Danielson.